

JŪNIJS, 2018

Kapitāla tirgus nozarei šobrīd ir būtiska prioritāte ES dienaskārtībā, ņemot vērā [Eiropas Komisijas Rīcības plānu Kapitāla tirgus savienības izveidei](#), kurš sākotnēji tika izstrādāts 2015.gada septembrī un pārskatīts un papildināts 2017.gada jūnijā un 2018.gada martā. Rīcības plāna mērķi ir nodrošināt uzņēmumus (īpaši mazos un vidējos) ar plašākām finansējuma piesaistes iespējām, palīdzēt bankām palielināt kredītēšanas kapacitāti, veicināt ieguldījumus infrastruktūrā un ilgtspējā, aktivizēt vērtspapīru emitēšanu un kotēšanu biržā, piedāvāt privātiem un institucionāliem investoriem vairāk ieguldījumu iespēju un mazināt šķēršļus vienota kapitāla tirgus izveidei.

Vairākas no galvenajām Rīcības plāna prioritātēm ir iestrādātas arī [Latvijas Finanšu sektora attīstības plānā 2017-2019](#), kurā izvirzītas sekojošas prioritātes kapitāla tirgus attīstības jomā:

- Palielināt uzņēmumu skaitu, kas izmanto kapitāla instrumentus finansējuma piesaistei;
- Attīstīt kapitāla instrumentus finansējuma piesaistes un ieguldījumu iespēju paplašināšanai;
- Palielināt institucionālo un privāto investoru aktivitāti vietējā tirgū;

Katrai no minētajām prioritātēm ir vairāki uzdevumi. Asociācija īpaši novērtē sekojošas prioritātes un uzdevumus (ar dažiem praktiskiem ieteikumiem):

1. Izstrādāt instrumentus investīciju iespēju paplašināšanai Latvijas valsts fondēto pensiju ieguldījumiem (ar fokusu uz alternatīviem ieguldījumu fondiem, parāda vērtspapīriem un publisko/privāto partnerību);
2. Izstrādāt un izskaidrot sabiedrībai skaidru stratēģiju un plānu privātā pašu kapitāla daļas palielināšanai valstij piederošos aktīvos, kā arī papildu finansējuma piesaistei kapitāla tirgū (ar sākotnējo fokusu uz parāda vērtspapīriem, bet neizslēdzot arī konkrētu kapitālsabiedrību daļēju vai pilnīgu pārdošanu biržā);
3. Veicināt informācijas pieejamību uzņēmumiem par iespējām piesaistīt finansējumu kapitāla tirgū un izveidot ilgtermiņa atbalsta programmu, kas veicinātu un paplašinātu finansējuma pieejamību mazām un vidējām komercsabiedrībām caur akciju un/vai parāda vērtspapīru emisiju tālāku kotāciju biržā (ar fokusu uz atbilstošu mērķauditoriju gan piedāvājuma, gan pieprasījuma pusē un labas korporatīvās pārvaldības nozīmīgumu).

Asociācija atzinīgi novērtē arī regulējuma pārskatīšanu nodrošināto vērtspapīru jomā un šķēršļu novēršanu vērtspapīrošanas attīstībai. Kā atsevišķas papildus prioritātes asociācija aicina izvirzīt korporatīvās pārvaldības un ilgtspējīgas finanšu sistēmas un izaugsmes finansēšanas jautājumus, ņemot vērā Eiropas Komisijas 2018.gada 8.marta paziņojumu par rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai. Tāpat, ņemot vērā 2017.gada 6.novembra paziņojumu par Baltijas mēroga kapitāla tirgus izveidi, asociācija aicina konceptuāli izvērtēt vienotas Baltijas kapitāla tirgus uzraudzības iestādes izveidi.

Apzinoties valsts fondēto un arī privāto brīvprātīgo pensiju shēmu būtisko lomu Latvijas kapitāla tirgus attīstībā, asociācija vēlreiz izsaka atbalstu instrumentu izstrādei investīciju iespēju paplašināšanai Latvijas valsts fondēto pensiju ieguldījumiem un papildus piedāvā ieteikumus kā nodrošināt klientiem ērtu, ilgtspējīgu un caurskatāmu valsts fondēto un privāto pensiju administrēšanu.

Pensiju uzkrājumu veidošanas veicināšanai asociācija piedāvā atbalstīt gan darba devēja, gan darbinieka motivāciju stiprinošus pasākumus: darbinieku automatisku iekļaušanu, ar tiesībām atteikties, pensiju trešajā līmenī (automatic enrolment), darba devēja iemaksas pensiju trešajā līmenī veicinošus pasākumus (piemēram, koplīgumi, nodokļu stimuli), pensiju otrā līmeņa uzkrājuma mantošanu, iespējas personai regulāri un ērti iegūt visaptverošu informāciju par saviem pensiju uzkrājumiem (uzkrājumu redzamība), datu efektīvu apmaiņu ar valsts reģistriem, PSD2 iespēju pilnvērtīgu izmantošanu, ēnu ekonomikas mazināšanu (darba algas izmaksas bezskaidrā naudā noteikšanu par pamata izmaksas veidu, finanšu pratības veicināšanu, korupcijas apkarošanu).

1. PENSIJU REDZAMĪBA JEB INFORMĀCIJA PAR PENSIJAS UZKRĀJUMIEM

1. PL3 informācijas pieejamība latvija.lv vidē
2. Lietotājam draudzīgi dizaina risinājumi latvija.lv
3. API by design valsts IS pārvaldē, jaunās sistēmās. Vienošanās par tehnoloģisko standartu jaunām IS

2. PENSIJAS UZKRĀJUMA MANTOŠANA

1. PL2 mantošana - kā pamatprincips sistēmā
2. Finanšu pratība - informētas izvēles par pensijas uzkrājumu veidošanu
3. Unintended redistribution un sociālais taisnīgums (OECD, 2018).

3. DATU NODOŠANA NO VALSTS REGISTRĪEM IEINTERESĒTAJĀM TREŠAJĀM PUSĒM. PSD2 IESPĒJU PILNVĒRTĪGA IZMANTOŠANA GDPR NOTEIKTĀ IETVARĀ

1. Kā PSD2 ietekmēs valsts institūciju, nozīmīga apmēra datu turētāju, izvēles? Kā stiprināt sadarbības kultūru ar datos balstītu pakalpojumu attīstītājiem?
2. Datus balstītas nācīgas koncepts (2017). Ieviešana sasaistē ar pensijām, PSD2 īstenošanu
3. GDPR ietekme. Dati pieder personai, ne pārvaldniekam, ne pārzinim. Personai ir tiesības izvēlēties, kur un vai tiek atspoguļota informācija. Valsts pienākums izstrādāt risinājumu?

4. NODOKĻU MAKSĀŠANAS DISCIPLĪNA. NODOKĻU SISTĒMA. IZPRATNE PAR ILGTERMIŅA NOZĪMI. SOCIĀLĀ NEVIENLĪDZĪBA

1. Darba devēju sociālā atbildība:
  - Nozares, reģionālu koplīgumu noslēgšana
  - Nodokļu nomaksa no pilnas atlidzības summas
  - Darba likuma 70. pants - pamatprincips algas izmaksa bezskaidrā naudā (ēnu ekonomikas mazināšana)
  - Iemaksa PL3 pēc darba devēja iniciatīvas
2. Darbaņēmēji:
  - IIN atmaksa - ieguldījumi pensijas uzkrājumos (PL3)
  - Finanšu pratība - pensija kā ieguldījums

KĀ NODROŠINĀT KLIENTIEM ĒRTU, ILGTSPĒJĪGU UN CAURSKATĀMU VALSTS FONDĒTO UN PRIVĀTO PENSIJU ADMINISTRĒŠANU

